

PRINCIPY ZDRAVÉ KOMUNIKACE VE ŠKOLE

PhDr. Petra Vávrová

psycholožka, lektorka

vavrova.p@volny.cz

R. Sprenger

„Na začátku přišlo slovo.

Hned po něm přišlo nedorozumění...“

Nezdravá komunikace

- Napjatá atmosféra, strach nebo lhostejnost
- „Nic nemá smysl“
- Nepohoda
- Nekomunikace
- Potlačování konfliktů
- Autoritativní řízení
- Skrývání pocitů, názorů...

Důsledky?

- demotivace,
- pasivita,
- frustrace,
- pokles výkonnosti,
- nezájem,
- ztráta loajality,
- zvýšená absence až fluktuace a odchod jinam.
- nefungující IK je odpovědná za více než 60 % problémů.

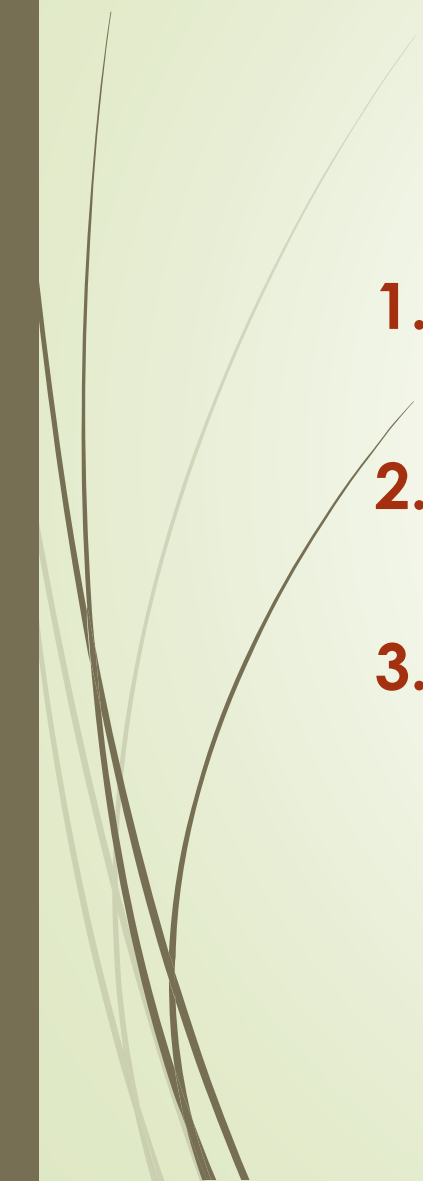

Zdravá komunikace

- Uvolněná a příjemná atmosféra
- Důvěra a pracovní nálada
- Jasně úkoly a informace
- O sporných bodech se diskutuje
- Akceptování rozdílnosti názorů
- Vyjadřování pocitů, postojů

Klíčové aspekty komunikace ve škole

- 1. Osobnost manažerů – ředitel, zástupci....**
  - 2. Systém komunikace – přenosy informací**
  - 3. Komunikační dovednosti zaměstnanců**
-

Osobnostní faktory

a (ne)zdravá komunikace

(problematická osobnost a absence komunikačních dovedností)

- ▶ Vývojové mezníky, první tři roky života, budování vztahu s ostatními, dospívání,
- ▶ Důvěra či nedůvěra v okolní svět
- ▶ Sebevědomí, obranné mechanismy (kolik agresivity, tolik úzkosti...)
- ▶ Netolerance, předsudky (např. genderové a věkové stereotypy)
- ▶ Neschopnost empatie
- ▶ Nedostatek zkušeností
- ▶ Komplikované rysy osobnosti, např. přecitlivělost a vztahovačnost, negativismus, agresivita, konfliktnost...

Předpoklady zdravé komunikace

- Sebepoznání
- Sebepřijetí, mít se rád
- Humor a optimismus
- Respekt k sobě a k druhým, tolerance
- Konzistence interakcí
- Autenticita
- Akceptace
- Přizpůsobení slovníku
- Věcnost, struktura, výčty
- Reciprocita
- Znalost postupu a zásad při konfliktu a kritice
- Pravidlo 3
- Nadhled

Komunikační fauly

- Shazování
- Vyjadřování oklikou
- Zobecňování
- Výčitky
- Nadsázka
- Nálepkování
- Citové vydírání
- Vyjadřování zklamání
- Strhávání pozornosti na sebe
- Obviňování
- Bychy a musy
- Manipulace
- Přílišné kritizování
- Urážky a invektivy
- Poučování
- Moralizování
- Negativní scénáře
- Relativizace pocitů druhého

3 „A“ pro zdravou komunikaci

- **Aktivní naslouchání**
- **Autoregulace emocí**
- **Asertivita**

Aktivní naslouchání

Příroda nadělila člověku dvě uši a jedna ústa.....

Oboustranný proces (důvěra, info, atmo, tlumení ko)

1. Tečka
2. Zpětná vazba
3. Parafráze

Zlozvyky při naslouchání:

skákání do řeči, dokončování vět, nepozornost, absence zpětné vazby, podsouvání úmyslu, čtení myšlenek, předčasné závěry, soustředění se na vlastní komunikaci...

Autoregulace emocí

„Emoce je ta věc, která vás unáší.“

(C.G.Jung)

1. Nezakládáme si na nemoci. Nepláčou-li oči, pláčou vnitřní orgány.
2. Informační význam.
3. Nedochází ke kumulaci emocí.
4. Potlačováním negativních emocí dochází i k potlačování pozitivních emocí.

Asertivita v komunikaci

„Neříkej, že nemůžeš, když nechceš.“ J. Werich

1. Životní filozofie napomáhající řešení konfliktních situací, životní postoj: ŽÍT A NECHAT ŽÍT
2. Vychází z respektu k sobě samotnému i k druhému člověku
3. Učí nepoužívat komunikační zlozvyky a čelit komunikačním stresorům, šetří čas a energii

Shrnutí

- Nenaznačujte, neočekávejte, nepředpokládejte
- Sdělujte, ptejte se, parafrázujte, poskytněte ZV, říkejte si o ni
- Komunikace je cesta, která končí až ....

zdravé pracoviště

=

zdravá komunikace

